

de enlige mænd. Vi så ved vores besøg i Sandholm folk, der ikke kunne bevæge sig, når først mørket var faldet på, fordi der var senge, der dækkede hele gulvet – så tæt boede man. Og derfor kan der måske ske noget på den front.

Men så må jeg sige til statsministeren, da jeg nu ikke får lejlighed til at stille direkte spørgsmål, at al den her snak om, at vi skulle blive en magnet, og at det ville være en særlig ordning i Europa, er vrøvl fra ende til anden. Vi har en åbenbart grundløs procedure, som betyder, at folk bliver sorteret fra med det samme, og den er undtaget i den politik, som en samlet opposition nu har lagt frem sammen med Ny Alliance og fru Gitte Seeberg. Hvis der er en aftale med landet, kan man tvangshjemsende asylansøgere, præcis som man kan i dag, og det eneste, vi står tilbage med, er så resten, dvs. dem, der ikke kan tvangshjemsendes, og det er nøjagtig dem, vi også står med i dag, nøjagtig dem, som statsministeren lovede at finde en løsning for.

Derfor er det noget sludder og noget manipulation, når man forsøger at bilde folk ind, at det her vil skabe helt nye flygtningestrømme. Det har intet på sig, og hvis man kigger ud over Europa, hvad statsministeren har besluttet sig for at lade en mand gøre fra Schweiz – af uransagelige årsager – vil man se, at det her ikke på nogen måde vil være særegent i Europa. Mange steder vælger man at give beskyttelse til folk, som man ikke umiddelbart kan sende hjem. Det er der også mulighed for i den danske lovgivning, som bl.a. Dansk Flygtningehjælp utallige gange har redegjort for, men det vil regeringen jo ikke.

Så siger integrationsministeren, at vi stiller ultimative krav. Nej, det, der opfordres til, er at indkalde til forhandlinger. Det var det, som man lovede i valgkampen; det var det, som man sådan set også lovede i januar; og det, vi lægger op til, er jo et bud på, hvad det er for en politik, man eventuelt kunne få, hvis man gad tale med partierne. Men integrationsministeren vil jo ikke gang indkalde partierne til en samtale.

Der er ikke nogen særregler i det her. De eneste, der har indført særregler, er regeringen, der har lavet en særlig ordning for irakiske flygtninge. Det er jo en særregel, hvis man absolut vil sammenligne med palæstinenserloven. Det her er en generel ordning, der vil gælde alle asylansøgere, og derfor er det ministeren, der har en særregel, og ikke forslagsstillerne.

Så har der været diskussion af, hvorvidt det her ændrer noget i forhold til tvangshjemsendelser. Jamen det fremgår jo helt klart og tydeligt af debatten, at der ikke er nogen, der er uenige i, at man kun kan tvangshjemsende, hvis man har en aftale. Der er heller ikke nogen, der er uenige i, at bl.a. Flygtningenævnet er nødt til at tage højde for, hvad det er for nogle forhold, der er i det land, man vil sende hjem til. Og der er ikke nogen, der er uenige i, at regeringen skal overholde de internationale konventioner. Det er det, der står i den sidste pind, og derfor skulle man da tro, at det var det mindste, vi kunne komme til at diskutere, fordi det tilsyneladende også er regeringens opfattelse, og vi må så se, hvordan det fungerer i praksis.

Så efterlyser Det Konservative Folkeparti vilje hos oppositionen, og der må jeg bare sige, at med statsministerens adfærd i dag, hvor man ikke engang vil stille sig til rådighed for en debat, får vi da vist set, hvor der er mangel på vilje.

Tilbage står altså, at vælgerne ikke kunne stole på det løfte, som statsministeren gav. Partierne her, især Ny Alliance, kunne ikke stole på den aftale, statsministeren lagde frem i januar. Men det værste af det hele er selvfølgelig, at var det gået, som det på et tidspunkt i januar så ud til at vi havde flertal for, havde der været bedre forhold for asylansøgerne i dag, og det er beklageligt, at det menneskelige løftebrud har så digre konsekvenser, som også debatten i dag har afspejlet.

Kl. 12:20

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er sluttet.

Afstemningen om de fremsatte forslag til vedtagelse vil som tidligere nævnt finde sted tirsdag den 3. juni 2008.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr.

B 132:

Forslag til folketingsbeslutning om tillæg til unge under 25 år med psykiske lidelser, der modtager starthjælp.

Af Morten Østergaard (RV) og Thomas Adelskov (S) m.fl.

(Fremsættelse 25.04.2008).

Forhandling

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Forhandlingen er åbnet. Beskæftigelsesministeren.

Kl. 12:21

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er jo en gammel travet, vi med dette beslutningsforslag ser trukket af stalden nok en gang. Starthjælpen er uretfærdig, den er diskriminerende, og den skal væk. For et par år siden, da oppositionen fremsatte sit beslutningsforslag om tillæg til unge kontanthjælpsmodtagere under 25 år med en psykisk lidelse, blev personer, der modtager starthjælp, ganske vist direkte undtaget. Jeg citerer fra forslaget:

Kl. 12:21

Undtaget fra forslaget er personer, der modtager starthjælp i henhold til lov om aktiv socialpolitik. Citat slut.

Det var ikke regeringens ordvalg, men derimod ordvalget hos en række af de partier, som vi nu ser som forslagsstillere til dette forslag.

Beslutningsforslaget fra 2006 med den ønskede begrænsning blev som bekendt vedtaget, og regeringen fulgte loyalt op på folketingsbeslutningen ved at fremsætte og stemme for det lovforslag, der udmøntede forslaget. Men som jeg har nævnt ved ganske mange lejligheder, senest på det åbne samråd den 20. februar i år om den samme problemstilling, betyder det ikke, at vi nu erklærer os enige med dem, der mener, at problemerne bliver løst, bare vi hæver satserne eller fjerner starthjælpen. Tværtimod er det min holdning, at det er vigtigere at hjælpe disse mennesker tættere på arbejdsmarkedet.

Arbejde er en vigtig del af de fleste menneskers identitet, og det mener jeg også gælder psykisk syge. Derfor løser vi ikke problemerne for de psykisk syge ved bare at hæve det generelle forsørgelsesniveau og fastholde dem i inaktivitet.

Regeringen tager de unge psykisk syges problemer meget alvorligt, men det handler om at give de unge mennesker behandlings- og beskæftigelsesrettede tilbud og ikke om at fastholde dem i en passiv forsørgelse. Vi stræber efter, at alle mennesker – også mennesker med psykiske sygdomme – skal have mulighed for at få et liv med arbejde, med kolleger og med socialt fællesskab. Vi ønsker ikke, at der er nogen, der bliver udelukket.

Det er og bliver en misforståelse, at sygdom straks skal belønnes med fred og flere penge. Med dette forslag vil den syge starthjælpsmodtager oven i købet få meget mere i hjælp end den raske starthjælpsmodtager. Regeringen vil hellere sætte målet ind over for dem, der har brug for det, så den enkelte kan gelejdes tættere på arbejdsmarkedet i et tempo, der passer til ham eller hende.

Som bekendt arbejder regeringen på at få sygefraværet her i landet bragt ned. Her viser forskningen, at chancerne for at vende tilbage til arbejdsmarkedet bliver mindsket, hvis den sygemeldte fredes for længe på passiv forsørgelse. Det at være aktiv under en sygemelding fremmer i de fleste situationer arbejdsfastholdelsen, og det fremmer også en hurtigere raskmelding og modvirker udstødelse fra arbejdsmarkedet. Vi skal ikke fokusere på sygdommen, men på mulighederne, også når det gælder unge og starthjælpsmodtagere.

Regeringen satte i 2006 14 initiativer for sindslidende og andre udsatte grupper i gang. Initiativerne hed »Nye veje til arbejde«, og 8 af initiativerne er specielt rettet mod sindslidende for at få dem tættere på arbejdsmarkedet. Jeg vil her fremhæve ordningen med personlig assistance til sindslidende i erhverv, som trådte i kraft den 1. juli 2007, og efteruddannelsesprojekter for psykisk syge, så de igen kan få styr på livet. Mange sindslidende vil netop gerne arbejde, og de kan også gøre det i de perioder, hvor de er korrekt medicinerede. De vil ikke parkeres på hjælp fra det offentlige.

Den tilbagevendende indvending fra oppositionen om, at starthjælpen er diskriminerende forskelsbehandling, må jeg blot erklære mig uenig i og så i øvrigt gentage, at starthjælpsreglerne gælder for alle, der ikke opfylder opholdsbetingelserne. Det har ingen betydning, hvilken etnisk baggrund de pågældende har.

Reglerne om starthjælp er inspireret af optjeningsprincippet, som gælder på mange områder. Der er en række ydelser, man ikke har ret til fra dag et. Man optjener f.eks. ret til folkepension på baggrund af ophold i Danmark, og arbejdsledeshedsdagpenge og sygedagpenge optjener man på baggrund af beskæftigelse i en periode. Starthjælpen er indrettet sådan, at mennesker, der bor i Danmark, først har ret til fuld kontanthjælp, når de har været i landet i 7 ud af 8 år.

I de fleste lande er der forskel på ydelserne på grund af optjeningsprincipper eller andet. Ydelsens størrelse afhænger ofte af, hvor mange år man har været på arbejdsmarkedet, og regeringen mener, at det er et objektivt og fornuftigt kriterium at differentiere ydelserne ud fra de principper, sådan som det f.eks. sker med start-hjælpen. Regeringen kan derfor ikke anbefale, at det fremsatte forslag bliver fremmet.

Kl. 12:26

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Jeg skal bede beskæftigelsesministeren om at blive stående. Der er et par korte bemærkninger. Den første er fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 12:27

Morten Østergaard (RV):

Det er jo, som også ministeren var inde på, velkendt, at det ikke var regeringen, der ønskede at hjælpe de unge psykisk syge på kontanthjælp. Det var et flertal uden om regeringen, som presedede et beslutningsforslag igennem, som så i forrige samling førte til lovforslag nr. L 91.

Jeg vil bare spørge ministeren, om Venstres ordfører ved den lejlighed var helt galt afmarcheret, da ordføreren sagde: Det er en gruppe mennesker, som vi alle sammen har stærke følelser for, og det har vi også i Venstre. Det er unge mennesker, som er meget syge, men som har et stærkt ønske, nemlig at blive raske og få det bedre og blive en aktiv del af arbejdsmarkedet, og det er jo bestemt noget, som man skal lytte til. Det er klart, at når man ønsker at komme videre, skal man også have chancen for det, og derfor vil Venstre også stemme for forslaget.

Det lyder altså, som om Venstre i hvert fald på det tidspunkt synes, at ideen om at hæve ydelsen for unge psykisk syge på kontanthjælp var en god idé, som netop fremmede det formål at sikre, at de kunne blive raske og komme tilbage på arbejdsmarkedet.

Kl. 12:28

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 12:28

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg tror, at hr. Morten Østergaard glemmer, at hr. Morten Østergaard etablerede et flertal uden om regeringen. Regeringen var modstander af det, men det er jo klart, at når det var blevet vedtaget, tilsluttede vi os det, men det er ikke os, der har opfundet den diskriminerende sontring mellem de to grupper. Vi havde ønsket, at det lovforslag ikke blev vedtaget.

Kl. 12:28

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Morten Østergaard for den anden og sidste korte bemærkning.

Kl. 12:28

Morten Østergaard (RV):

Det skulle man måske have fortalt Venstres ordfører, som jo netop sagde, at de unge mennesker, som ønsker at komme videre med deres liv, også skal have chancen for det, og derfor ville Venstre stemme for forslaget. Venstre stemte for forslaget og anerkendte, at der var en problemstilling, og at det her var en løsning, fordi man også gerne ville hjælpe de unge mennesker. Det er så det første.

Den næste er så, og det er jo det afgørende, at regeringen i sit forslag lægger noget frem, hvor vi ikke taler om, at starthjælpen er diskriminerende, men taler om, at mennesker med den samme type psykiske lidelse, som Venstre gerne ville hjælpe, altså får forskellige ydelser, afhængigt af hvor længe de har været i landet. Det er jo der, diskriminationen opstår.

Derfor vil jeg gerne høre: Er det ikke længere Venstres opfattelse, at man gerne vil hjælpe de her unge mennesker? Er det slut med det? Eller anerkender ministeren, at her er regeringen, som har et ansvar for, hvad man fremsætter, kommet til at lave noget, hvor man har glemte en gruppe, og derfor har man valgt at diskriminere dem? Det er jo regeringens ansvar, uanset hvad der fremsættes, at lovgivningen ikke er diskriminerende.

Kl. 12:29

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 12:29

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg synes, at den her sag er utrolig interessant, fordi hr. Morten Østergaard var anstifteren til diskriminationen. Hr. Morten Østergaard står her i salen og påstår ligesom noget andet. Det var hr. Morten Østergaard, der arbejdede for det og havde fremsat forslag om det og havde accepteret, at der var denne diskrimination i forslaget.

Regeringen accepterede så forslaget, da der jo også var et flertal uden om regeringen, så forsvare vi forslaget, og så står hr. Morten Østergaard her og anklager mig for diskrimination. Hr. Morten Østergaard var selv forfatter og op-havsmand til forslaget.

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er fru Line Barfod.

Kl. 12:30

Line Barfod (EL):

Jeg vil gerne høre, om ministeren tror, at det, hvis man er psykisk syg, forbedrer ens muligheder for helbredelse eller forværrer ens muligheder for helbredelse, hvis man hver måned går og er nervøs for, at man ikke har penge nok til at betale huslejen. Det var det ene spørgsmål.

Kl. 12:30

Det andet spørgsmål er: Har ministeren nogen sinde prøvet at stå nede i supermarkedet og skulle købe ind for 1.500 kr. til en hel måned af mad, drikkevarer, toiletpapir, tandpasta og sæbe – alle de mange ting, man skal bruge til en hel måned? Har ministeren nogen sinde prøvet det eller bare overvejet, hvordan man får 1.500 kr. til at slå til for hele måneden, hvis man skal have en varieret kost?

Kl. 12:31

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 12:31

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Generelt om den her problemstilling vil jeg sige, at jeg har meget svært ved at se et system for mig, hvor man går op i ydelse, når man melder sig syg. Det vil samtidig betyde, at der ingen økonomisk tilskyndelse er til at blive rask snarest muligt. Man skal jo også i den her forbindelse, når vi snakker psykiske sygdomme, være opmærksom på, at sygdom er mange ting. Der er stor bevægelse ud og ind af gruppen, og mange kan godt arbejde, selv om de i en periode er delvis ramt af sygdom.

Det er naturligvis også ifølge gældende regler sådan, at de, der har nedsat arbejdsevne, har mulighed for at få et fleksjob eller revalidering, og permanent syge, der ikke kan arbejde, har mulighed for at søge førtidspension. Men jeg vil gerne sige, at det for mig er helt afgørende, at vi bevarer perspektivet om, at de pågældende kan komme i arbejde, og at vi ikke laver et system med omvendte incitamenter.

Kl. 12:32

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Line Barfod for anden kort bemærkning.

Kl. 12:32

Line Barfod (EL):

Jeg er ikke i tvivl om, at ministeren og jeg er grundlæggende uenige. Derfor er der heller ikke

nogen grund til, at ministeren står og læser højt af sit beredskabspapir fra ministeriets embedsmænd om, hvad regeringens generelle holdning er.

Jeg stillede to meget konkrete spørgsmål. Det ene er, om ministeren tror, at det forbedrer eller forværrer muligheden for at blive rask, hvis man hver måned ikke ved, om man har penge til at betale sin husleje, og dermed risikerer at blive sat på gaden. Det var det ene konkrete spørgsmål.

Det andet konkrete spørgsmål er, om ministeren nogen sinde har prøvet at stå nede i supermarkedet og skulle købe ind til en hel måned for 1.500 kr. – både til mad, toiletpapir og alt, hvad man ellers har behov for til en hel måned, hvis man skal have noget at spise hver dag og måske oven i købet gerne skulle have lidt grønt indimellem. Har ministeren nogen sinde prøvet at stå i den situation?

Kl. 12:32

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 12:33

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

At købe ind har jeg prøvet. Jeg har også levet som student på kollegium og har skullet købe ind med små midler. Det tror jeg de fleste af os har. Men jeg må da erkende, at det i de senere år har været min kone, der står for de ugentlige indkøb. Men det er da en underlig debat at starte at spørge, om jeg har prøvet at købe ind i en forretning. Ja, det har jeg. Det har jeg faktisk gjort rigtig mange gange.

Men tilbage står jo så bare det rent principielle i den her sag. Det er jo, at jeg tror, at vi skal sætte ind med nogle andre foranstaltninger, og jeg gennemgik jo før nogle af de 14 initiativer, vi har taget for psykisk syge for at hjælpe dem ind på arbejdsmarkedet. Der tror jeg, at det, at vi har mentorer og den slags ting, der kan hjælpe med til at stabilisere, gør, at vi giver de unge mennesker en chance. Men jeg vil gerne vende tilbage til, at det for mig er ulogisk, at man går op i ydelse, når man bliver syg, og at man går ned i ydelse, når man bliver rask. Det tror jeg ikke er et sundt princip.

Kl. 12:34

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste, der har bedt om korte bemærkninger, er fru Özlem Sara Cekiç.

Kl. 12:34

Özlem Sara Cekic (SF):

Det kan godt være, at ministeren ikke er særlig glad for, at man i sin tid fik vedtaget den her lov, men jeg vil bare lige sige, at det faktisk er noget rigtig, rigtig godt, man har gjort. Det har gjort, at der er rigtig mange unge mennesker, som har en meget alvorlig lidelse som skizofreni, som har fået ro til at tage deres medicin, følge deres behandlinger og på den måde have en jordisk chance for at komme ud på arbejdsmarkedet.

Jeg er fuldstændig enig med ministeren i, at vi skal gøre alt for, at unge mennesker, som har en psykiatrisk lidelse, kommer ud på arbejdsmarkedet. Det, der skal til, er først og fremmest, at de får ro. Vi ved jo godt, at den her lov kun rammer skizofrene og borderlinepatienter. Når man er skizofren, har man vrangforestillinger. Man tænker, at der er slanger, der er på vej ud af en, man kan ikke snakke, fordi der kommer slanger ud af munden, og man hører stemmer. De her mennesker har ikke mulighed for at komme ud på arbejdsmarkedet, før de har fulgt deres behandling. Så vil jeg bare lige spørge ministeren, om ministeren ikke er enig med mig i, at skizofreni er en meget alvorlig lidelse, og at den skizofrene har brug for at have ro omkring sig, hvis han eller hun skal komme ovenpå.

Kl. 12:35

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ministeren.

Kl. 12:35

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Nu kender jeg jo ikke de enkelte diagnoser. Der er sikkert nogle, der har brug for ro, der er sikkert nogle, der har brug for aktivitet, og der er sikkert nogle, der har brug for at komme ud på en arbejdsplads og møde andre kollegaer. Så det kan jeg ikke rigtig udtale mig om. Jeg kan bare sige, at jeg synes, at det system, vi har med start-hjælp, har vist sin styrke, for der er flere på start-hjælpsniveau, der er kommet ud af systemet og i arbejde eller i uddannelse, end der er af dem, der fik den høje ydelse. Det er jo sådan set baggrunden for, at vi tog det her initiativ.

Kl. 12:36

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Özlem Sara Cekic for anden korte bemærkning.

Kl. 12:36

Özlem Sara Cekic (SF):

Det her handler om unge mennesker under 25 år, dvs. førstegangsskizofrene. Det er første gang, man opdager, at de er syge, og derfor kommer de ind i systemet. De er altså alvorligt syge. Jeg har passet nogle af dem. De har brug for medicin, behandling og terapi – alle mulige ting. De skal nok komme ud på arbejdsmarkedet, selvfølgelig skal de det, og vi ved da, at mange af dem faktisk kan klare det.

Mit eneste spørgsmål er: Det drejer sig om unge under 25 år, som får skizofreni, og som faktisk benytter sig af den her regel, så de ikke kommer på den lave kontanthjælpsydelse, men lige så snart den unge under 25 år hedder Ahmed, Mustafa eller Aischa, bliver vedkommende straffet yderligere – ikke nok med, at vedkommende er skizofren. Hvad er den store forskel på, om patienten hedder Anders eller Ahmed?

Kl. 12:37

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ministeren.

Kl. 12:37

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er der formentlig ikke den store forskel på. Det, der er baggrunden for regeringens politik, er jo, at vi gerne ville sikre, at der var økonomiske incitamentter til at arbejde, og derfor er det ulogisk, at man går op i ydelse, når man bliver syg, og går ned i ydelse, når man bliver rask. Det er sådan set det rent principielle synspunkt, vi har i den her sag. Men så synes vi i øvrigt, at man hjælper de psykisk syge bedre ved en lang række initiativer, der bakker dem op i det daglige og prøver at berede deres vej ind på arbejdsmarkedet eller tilbage på arbejdsmarkedet, frem for at man giver en ydelse og så i øvrigt ikke interesserer sig for, hvordan de skal gebærde sig senere i livet.

Det er jo den diskussion, vi har her, det er den diskussion, vi har i førtidspensionskredsen, og det er den diskussion, vi har på en lang række områder. Der kan man selvfølgelig have den opfattelse, at penge løser de her problemer. Det er vi nu ikke helt sikre på altid er tilfældet, og derfor tror vi, at man i mange tilfælde gør en bedre indsats ved at bakke op med en række andre initiativer.

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Lennart Damsbo-Andersen, værsgo.

Kl. 12:38

Kl. 12:38

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg synes, at det er lidt interessant, at ministeren vælger at fortsætte i det spor fra debatten, der var i går om den stigende ulighed og fattigdom i Danmark.

Det forslag, som vi skal behandle her, har jo i virkeligheden et helt andet sigte, nemlig at vi skal behandle unge mennesker, der har psykiske lidelser, ens, uanset om de nu engang har været på kontanthjælp – det, som er vedtaget i det gamle forslag – eller om de nu tilfældigvis er på starthjælp, som er dem, vi taler om her. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, hvorfor ministeren vælger den indfaldsvinkel.

Kl. 12:39

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 12:39

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det er, fordi der er en del hykleri fra oppositionens side i den her sag. Det var oppositionen, der pressede på for at få den lov igennem med denne diskrimination. Derfor virker det ekstremt hyklerisk, at jeg som minister bliver bebrejdet den situation.

Kl. 12:39

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Lennart Damsbo-Andersen for anden og sidste gang.

Kl. 12:39

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg har ikke hørt nogen sige noget om hykleri. Jeg hørte bl.a. hr. Morten Østergaard nævne, at ordførerne fra partierne bredt i Folketinget, bl.a. Venstres ordfører, gik positivt ind for det forslag, der blev behandlet på daværende tidspunkt. Derfor forstår jeg ikke, at det så lige pludselig skal være et udslag af hykleri, at vi fremsætter forslaget endnu en gang og ønsker, at det skal omfatte de unge mennesker, der er på starthjælp.

Det, som jeg synes er vigtigt, er, at der er fokus på mulighederne. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ministeren, om der er noget i den lov, der blev vedtaget forrige år, lov nr. L 91, der har været til hinder for, at de mennesker på kontanthjælp, som var omfattet af loven, samtidig var omfattet af muligheder for behandlings- og be-

skæftigelsesmæssige tilbud, som andre mennesker, som er ledige, har haft mulighed for.

Kl. 12:40

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Beskæftigelsesministeren.

Kl. 12:40

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Jeg beklager, jeg kan ikke lige huske, hvad lov nr. L 91 handler om. Men vi har i hvert fald taget en lang række initiativer, for så vidt angår psykisk syge, hvor vi jo har lagt meget fokus på den meget nære og individuelle hjælp til de pågældende for at vejlede dem ud på arbejdsmarkedet. Vi har jo også hørt fra professionelle kredse i den forbindelse om mange gode virkninger af de lovforslag, bl.a. at man jo også til psykisk syge giver den personlige assistent, når de kommer ud på arbejdsmarkedet.

Det er den vej, jeg tror man skal gå i de her sager, nemlig give den meget direkte støtte og ikke bare tro, at en forhøjelse af ydelserne løser problemerne.

Kl. 12:41

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så vi går i gang med ordførerrækken. Den første er fru Sophie Løhde fra Venstre.

Kl. 12:41

(Ordfører)

Sophie Løhde (V):

Jeg synes jo ligesom ministeren, at det i sig selv er ganske interessant, at en række af de partier, som er forslagsstillere i dag, selv stod bag, at undtagelsen fra forslaget om tillæg til unge kontanthjælpsmodtagere under 25 år med en psykisk lidelse, netop var personer, der modtog starthjælp i henhold til lov om aktiv socialpolitik. En række af forslagsstillerne lavede altså dengang en helt klar afgrænsning, som man så i dag er klar til at løbe fra, men lad os nu bare lade det ligge.

I modsætning til forslagsstillerne vil jeg sige, at indsatsen, der handler om at få unge psykisk syge tættere på arbejdsmarkedet, for Venstre handler om andet og mere end en check. Det handler om, hvordan vi bedst giver unge mennesker behandlings- og beskæftigelsesrettede tilbud. Men det handler ikke mindst om, hvordan vi som samfund ser de to ting i en sammenhæng.

Her vil jeg gerne spørge forslagsstillerne, om man virkelig tror, at vi løser alle problemerne for unge psykisk syge ved at placere dem i en end-

nu tungere dyne af passiv forsørgelse og fastholde dem i inaktivitet. Det tror vi i Venstre ganske enkelt ikke på. Vi mener, at dynen skal være varm, men den skal også være mulig at smide igen, så man kan komme op at stå.

Derfor er det også for Venstre udtryk for misforstået omsorg at præmiere sygdom med en check og fred. Det er at omklamre og fastholde mennesker i passiv forsørgelse, og det medfører en evig klientgørelse af mennesker, en klientgørelse, der fastholder mennesker i givne roller, der ofte er præget af passivitet og opgivelse fra samfundets side.

Systemet skal ikke sætte prædikater på den enkelte, og derfor skal vi heller ikke parkere mennesker på offentlige ydelser. I stedet for skal vi fokusere langt mere målrettet på kompetencer og ønsker om arbejde. Det vil sige, at vi frem for at fokusere på sygdommen, skal være meget bedre som samfund til at tage afsæt i den enkeltes behov, ønsker og frem for alt muligheder for at komme sig og for at komme tættere på arbejdsmarkedet.

I Venstre tror vi på, at den måde, man bedst hjælper unge med psykiske problemer på, er ved at lave skræddersyede løsninger, hvor man opbygger de sociale og personlige kompetencer, der skal til for at kunne varetage et arbejde og kunne indgå i sociale fællesskaber, det vil sige nogle fremadrettede tilbud, som leder dem mod en fremtidig meningsfuld hverdag med kolleger og arbejde frem for den hverdag, der ikke fungerer i systemet.

Mange sindslidende vil ligesom alle andre gerne i arbejde. Og rigtig mange sindslidende er også i stand til at arbejde i perioder. Derfor synes jeg også, at det i sig selv er interessant, at undersøgelser bl.a. fra Rockwool Fonden viser, at starthjælpen virker og er med til at få folk i arbejde. Og årsagen til det er netop, at den modvirker en fastlåsnings i offentlig forsørgelse.

Derudover har regeringen jo parallelt igangsat en stribe initiativer, som ministeren allerede har været inde på, og som netop er særlig rettet mod sindslidende og deres muligheder for at komme tættere på arbejdsmarkedet. Dem har ministeren været inde på. Jeg vil derfor gå over til sidste del af forslaget, netop spørgsmålet om, hvorvidt den nuværende ordning er diskriminerende.

Jeg synes, at det i sig selv er et lidt paradoksalt spørgsmål, eftersom det er oppositionens eget forslag, som man nu betegner som diskri-

minerende. Og jeg vil endda gå så langt som til at sige, at det her beslutningsforslag er diskriminerende, for det første fordi man vil skabe et system, hvor folk går op i ydelse, hvis de melder sig syge, og for det andet fordi man ved kun at give tillæg til psykisk syge under 25 år undtager en række andre herfra; det kan eksempelvis være kræftpatienter, der kan være i nøjagtig samme situation. På den måde vil det jo også være diskriminerende, hvis ikke hele gruppen af ikkearbejdsmarkedssparate undtages. Det har jeg godt nok ikke kunnet læse mig frem til i forslaget. Og jeg skal derfor med de faldne bemærkninger sige, at Venstre ikke kan støtte beslutningsforslaget.

Kl. 12:45

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Jeg skal bede ordføreren om at blive stående, der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 12:45

Morten Østergaard (RV):

Når man hører det her i dag, bliver forvirringen om, hvad Venstre mener, altså total. Da det lovforslag, som ligger til grund for tillægget til konthjælpsydelsen kom, var det Venstres politik, at det var en god idé. Og som fru Irene Simonson, der var ordfører på sagen, sagde – og jeg citerer:

Der er nemlig nogle unge mennesker, der står i en situation, hvor livet indimellem kan være svært og uoverskueligt for dem. Der lægges op til, at de kan få forhøjet konthjælp, når de er udeboende, og dermed få en større chance for at kunne klare sig økonomisk. Vi har mødt de unge mennesker i udvalget, og vi har mødt pårørende til dem, og det er derfor, Venstre kan støtte forslaget.

Venstre støttede altså forslaget, fordi man kunne se, at der var et problem, og fordi eksperterne sagde, at det ikke fremmede de unges helbredelse, at de gik på den lave ungedyelse. Derfor må vi sige, at hvis ikke Venstre har skiftet synspunkt og ikke længere synes, at det er godt med sådan et tillæg, mangler vi en forklaring på, hvordan det kan være, at man mener, at dem, som har den samme sygdom, men som går på en endnu lavere ydelse, ikke vil have god gavn af et tillæg.

Kl. 12:46

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Sophie Løhde (V):

Forvirringen er på ingen måde total. Jeg tror snarere, at det er hr. Morten Østergaard, som er en smule forvirret.

Ministeren har været inde på og har klargjort højt og tydeligt for, hvorfor det var, at Venstre stemte for beslutningsforslaget i sidste ende. Men det får mig da ikke til ikke at understrege her i dag, at vi ikke anerkender den holdning, at alle sociale problemer bare er løst eller skal være løst, før man kan begynde at vende blikket mod et arbejde. Og det er en principiel forskel på oppositionen og regeringen, og den står jeg gerne ved.

Kl. 12:46

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Hr. Morten Østergaard for anden og sidste korte bemærkning.

Kl. 12:47

Morten Østergaard (RV):

Det er jo en fordel, hvis vi kan diskutere noget af det, som rent faktisk er foreslået. Og det, der er foreslået her, er at sidestille det, som Venstre altså syntes var en god idé, da lovforslaget kom, nemlig at man gav unge mennesker med visse psykiske lidelser et tillæg, for så kunne de bedre klare sig økonomisk, og så sagde eksperterne, at de hurtigere blev raske.

Kl. 12:47

Så er spørgsmålet jo bare: Hvis man har den tilgang, som Venstre altså havde, dengang lovforslaget blev behandlet, gør det sig så ikke gældende for dem med de samme psykiske lidelser, der går på starthjælp? Og inden Venstres ordfører klatrer helt op i toppen af træet, hvorfra det hele ser ud, som om vi nu er i gang med at udele checks til alle, vil jeg bare sige, at Beskæftigelsesministeriet har vurderet, at det, vi snakker om her, efter bedste beskub er 32 personer; 32 personer med de her diagnoser, der de sidste 8 år har gået på starthjælp. Det vil sige, at det er en meget lille gruppe. Det handler sådan set bare om, at hvis man synes, at det er en god idé at give et tillæg til unge psykisk syge på kontanthjælp, må det da også være en god idé at give det til dem, som lever for en endnu lavere ydelse, nemlig starthjælp.

Kl. 12:48

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 12:48

Sophie Løhde (V):

Jeg vil, ligesom ministeren var inde på, fremhæve, at man jo ikke kan bebrejde regeringen for at

diskriminere, når Det Radikale Venstre selv har været anstifter til den diskrimination, som i dag er i loven. De ting hænger ganske enkelt ikke sammen. Men jeg synes fortsat, at det er paradoksalt, at man skal kunne gå op i ydelse, hvis man bliver syg, og ned i ydelse, hvis man bliver rask. Altså, hvor er incitamentet så henne?

Kl. 12:48

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 12:49

Özlem Sara Cekic (SF):

Dengang forslaget blev vedtaget, sad jeg ikke herinde, men alle de, der sad udenfor, vidste jo godt, hvorfor der var det her flertal. Det var, fordi man undlod at tage starthjælp med, for så ville Dansk Folkeparti godt stemme for forslaget. Det synes jeg man skylder folk at sige. Det var jo derfor, der kom et flertal. Og lige så snart, man havde starthjælp, og den her skizofrene pludselig hed Ahmed i stedet for Anders, ville man ikke hjælpe.

Jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at der skal behandling til; der skal medicin til; der skal terapi til; der skal motivation til for de her unge mennesker, som har skizofreni; det er vi fuldstændig enige om. Og der er ingen steder i Danmark, hvor man kun giver en check til unge under 25 år, som har en førstegangsskizofreni, altså har alle de her psykoser. Det gør man ikke.

Jeg vil bare gerne lige høre ordføreren om, hvorfor man gerne vil give en håndsækning, hvis vedkommende hedder Anders, har skizofreni og er under 25 år, og ikke vil, hvis vedkommende hedder Ahmed. Hvad er forskellen? Altså, hvad er den logiske forklaring på, at man ikke vil give den samme håndsækning, hvis vedkommende hedder Ahmed?

Kl. 12:50

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 12:50

Sophie Løhde (V):

For mig at se er der ikke nogen forskel, så det må være SF, der åbenbart ser et eller andet problem i en forskel, som kun SF kan se. Men jeg kan så trøste ordføreren med, at undertegnede heller ikke var medlem af Folketinget, dengang den daværende lov blev vedtaget.

Så nævner ordføreren, at der ikke er nogen steder i Danmark, hvor man bare giver en check. Hvis vi eksempelvis ser på førtidspensionsområdet for unge mennesker, synes jeg da, at det er

interessant, at der sådan set er en større gruppe mennesker, som kommer sig af deres psykiatriske lidelse, hvis man kigger på tallene fra Dansk Psykiatrisk Selskab, end hvis man ser på det store antal mennesker, som vi tilkender førtidspension. Det vil sige, at vi jo i dag faktisk tilkender førtidspension til nogle, som i hvert fald rent videnskabeligt burde kunne komme sig. De mennesker skal vi da ikke fastholde i en passiv forsørgelse. De mennesker skal vi da sørge for at hjælpe ud på arbejdsmarkedet. Jeg tror ikke, at der findes nogen 25-årige, som synes, at det er særlig fremmede for deres fremtid, at de bare bliver parkeret på en offentlig ydelse.

Kl. 12:51

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Fru Özlem Sara Cekic for anden gang.

Kl. 12:51

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg giver ordføreren ret i, at der skal flere ting til. Der skal behandling, der skal terapi, der skal medicin til. Det giver jeg ordføreren ret i. Kendsgerningen er jo, at vi har en lov, der siger, at når man er under 25 år, man har en skizofrenidiagnose og man er på den her lave kontanthjælpsydelse, jamen så kan der gives dem lidt mere, så de i det mindste på det økonomiske plan har lidt ro og ikke skal høre alle de der stemmer, ikke skal have alle de her vrangforestillinger. Og jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at unge mennesker ikke skal ende på førtidspension og blive fuldstændig parkeret der; det er ikke det, vi snakker om. Jeg vil bare rigtig gerne have, at vi har en dialog om det her.

Hvad er den logiske forklaring på, at vi i dag har en lovgivning, der giver mulighed for, at danskere, som har en skizofrenidiagnose, kan gå ind og få en højere ydelse, når man er under 25 år som kontanthjælpsmodtager, men ikke kan gøre det, hvis man har en etnisk baggrund? Så har jeg det bare sådan, at jeg spørger: Hvorfor kan vi ikke gå ind og lave det om, så der er en lov, der gælder for alle psykisk syge, for det er vel i vores alle sammens interesse, at de her mennesker kommer ud på arbejdsmarkedet, og at vi rækker dem hånden, uanset om de er mere solbrændte end andre?

Kl. 12:52

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 12:52

Sophie Løhde (V):

Jamen altså, jeg må jo erkende, at jeg simpelt hen tror, at den logiske forklaring må SF alt an-

det lige være bedre til at kunne give end jeg fra Venstre, eftersom SF jo også var med til at vedtage den lov, som nu er gældende. Det vil sige, hvis man mener, der ligger en diskrimination i den nuværende ordning, så er det en diskrimination, man selv har skabt. Man kan da i hvert fald ikke spørge Venstre, hvorfor der er en diskrimination, når det er en, man selv har lavet, ej heller bebrejde Venstre. Altså, de ting hænger bare ikke sammen.

Kl. 12:53

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 12:53

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Vi har jo netop fået bekræftet af ministeren, og det er jeg sådan set rigtig glad for, at selv om man er psykisk syg og er på kontanthjælp og har fået et tillæg, så er man stadig væk omfattet af det regelsæt, der gælder i forhold til den beskæftigelsesmæssige indsats. Det vil jeg tro også vil gøre sig gældende, selv om det så vil være en af de 32 personer, som vi taler om i det her tilfælde.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge ordføreren om, hvad det er for nogle særlige forhold, der gør sig gældende for de 32 mennesker, vi taler om her, siden Venstre er imod, at de skal behandles på samme måde som dem, der blev truffet beslutning om ved det lovforslag, der blev vedtaget sidste år.

Kl. 12:54

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 12:54

Sophie Løhde (V):

Det kan så være, at SF og Socialdemokratiet må snakke sammen om de særlige forhold, fordi det er dem, der har været forslagsstillere på den nuværende ordning, altså, man har selv skabt loven, sådan som den ser ud i dag. Så hvis der er en forskel, der er uforklarlig for ordføreren, jamen så må ordføreren da være den bedste til at kunne forklare det, når det kommer fra en selv.

Kl. 12:54

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen for anden og sidste gang.

Kl. 12:54

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg har sådan set fuld klarhed over, hvad det er for nogle særlige forhold, der gør sig gældende. Det, jeg spørger om, er, hvad Venstres ordførers mening er, eller hvad det er for nogle særlige

forhold, der kan være, siden man er imod, at de her mennesker bliver behandlet på lige fod med andre.

Kl. 12:54

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 12:54

Sophie Løhde (V):

Man kan da ikke forestille sig eller tro, at Venstre skal kunne forklare en eller anden form for diskrimination, som ordføreren for Socialdemokratiet selv har været med til at skabe. Altså, det må ordføreren for Socialdemokratiet alt andet lige være den bedste til at komme med svaret på. Men jeg skal nok forsøge at stille spørgsmålet, når det bliver min tur og ordføreren kommer herop. Det virker jo, som om at de, der har fremsat forslaget om den nuværende lovgivning, jo kender principperne for det forslag, de har fremsat, og dermed kender de også selv, hvad der har været Socialdemokratiets bevæggrund for at vedtage det forslag, som nu engang gælder i dag.

Kl. 12:55

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Så er det fru Line Barfod, der har bedt om en kort bemærkning.

Kl. 12:55

Line Barfod (EL):

Nu har jeg både fra Venstres ordfører og fra ministeren flere gange hørt det her med, at folk ikke skal parkeres på varig passiv forsørgelse. Det er jeg sådan set fuldstændig enig i; jeg tror, at alle har et ønske om, at unge mennesker ikke skal på førtidspension, hvis det overhovedet kan undgås.

Men hvis vi så skal prøve at se på, hvordan vi sørger for, at de ikke bliver ved med at være syge, men at de tværtimod bliver i stand til at arbejde, tror ordføreren så, at man bliver mere rask, hvis man ikke ved, om man har råd til at betale sin husleje, hvis man ikke har råd til at købe en varieret kost osv. og man ikke ved, hvordan man skal få mad sidst på måneden? Tror ordføreren, at det gør en mere rask, hvis man har en tryghed i forhold til de mest basale udgifter, altså hvis man ved, at der ikke er nogen risiko for, at man bliver sat ud af sin bolig, og hvis man ved, at man har penge til mad hele måneden osv.?

Kl. 12:56

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 12:56

Sophie Løhde (V):

Jamen i modsætning til Enhedslisten vil jeg endnu en gang gentage, at jeg ikke anerkender den holdning, at alle sociale problemer skal være fuldstændig løst og afsluttet, før man kan vende blikket mod et arbejde. Altså, det er dokumenteret, at selv den mindste tilknytning til arbejdsmarkedet kan være med til at vende en negativ social spiral, og derfor ser jeg som ordfører for Venstre rent faktisk det at arbejde som et led i det at komme sig, og jeg ser det som et meget vigtigt element.

Kl. 12:57

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Fru Line Barfod for anden og sidste gang.

Kl. 12:57

Line Barfod (EL):

Jeg er fuldstændig enig i, at der er masser af mennesker, der kan bidrage rigtig godt på arbejdsmarkedet, og som har godt af at komme ud og arbejde, også selv om de har forskellige sygdomme.

Men det ændrer ikke på det, hvis man lever et liv i kaos, hvor man ikke aner, om man har penge til at betale huslejen, eller hvor en ekstra elregning vælter det hele og man ikke har penge nok til at købe mad sidst på måneden og man skal rundt og finde det forskellige steder. Mener ordføreren så, det er befordrende for, at man får det bedre, og at man kan leve op til at være på arbejdsmarkedet osv., eller tror ordføreren, det er med til at forværre ens situation og måske endda gøre, at man har det så dårligt, at man ikke er i stand til at arbejde?

Min erfaring fra de mange år, jeg har arbejdet som advokat, er i hvert fald, at de fleste mennesker får et langt større overskud, når de får sikkerhed for, at de har et hjem og de har råd til at købe mad hele måneden.

Kl. 12:58

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 12:58

Sophie Løhde (V):

Det er jo netop også derfor, at vi skal udfordre det enkelte menneske og støtte op om, at den enkelte får de bedste muligheder for at kunne vende tilbage til arbejdsmarkedet, og derfor vil jeg da også fremhæve et af de gode initiativer, som regeringen jo har været med til at igangsætte, nemlig den personlige assistance til sindslidende i erhverv. Det er jo netop eksemplet på, hvordan vi kan hjælpe nogle mennesker, som måske

ikke er kommet helt ud af deres sygdom, men hvor det at være beskæftiget hjælper til at fremme deres helbredelse, det at komme sig.

Jeg tror sådan set, at alle mennesker ville få det værre af bare at sidde derhjemme og af, at der ikke blev stillet krav til dem om, at de skulle deltage på arbejdsmarkedet eller noget, end hvis det var, at de blev udfordret til også at være en del af en virksomhed, være en del af et socialt fællesskab på en virksomhed.

Kl. 12:58

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så vi siger tak til ordføreren. Den næste i ordførerrækken er hr. Lennart Damsbo-Andersen fra Socialdemokraterne.

Kl. 12:59

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

I Socialdemokratiet er vi meget optaget af, at alle, der har mulighed for og evner til det, skal være en del af arbejdsmarkedet, så de kan forsøge sig selv og være en aktiv del af samfundet. Vi ser det også som noget ganske naturligt, at der skal være et økonomisk incitament til, at f.eks. unge under 25 år skal tage enten et arbejde eller en uddannelse.

Men vi er også af den opfattelse, at de borgere, der af den ene eller den anden grund, enten på den korte eller på den lange bane, ikke har udsigt til at blive en del af arbejdsmarkedet, skal behandles anstændigt og have et ordentligt forsørgelsesgrundlag. En sådan gruppe borgere er unge under 25 år med psykiske lidelser.

I den sidste folketingssamling vedtog et samlet Folketing at give de fleste af disse unge et særligt tillæg af hensyn til deres mulighed for at modtage behandling og for at forebygge en negativ udvikling i deres lidelser. Desværre er det ikke alle unge med psykiske lidelser, der er omfattet af loven; en ganske lille gruppe er undtaget, nemlig 32 unge under 25 år med psykiske lidelser, der modtager starthjælp. Det er efter vores opfattelse helt forkert at forskelsbehandle denne gruppe unge borgere, der har nøjagtig de samme forudsætninger og begrænsede muligheder som andre unge under 25 år med psykiske lidelser. Vi ser dette forslag som en mulighed for at rette op på det forhold.

I Socialdemokratiet ønsker vi ikke at være uanstændige og diskriminerende, så jeg skal på Socialdemokratiets vegne fastslå, at vi stemmer for forslaget, og anmode de øvrige partier i Fol-

ketinget om at vise anstændighed og gøre det samme.

Kl. 13:01

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger, så vi går videre i ordførerrækken til hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti.

Kl. 13:01

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Nu fik jeg lige generet Venstres ordfører, så Venstres ordfører ikke havde mulighed for at stille spørgsmål til Socialdemokratiets ordfører. Det skal jeg beklage, for det var vi jo blevet lovet, så det må jeg tage på mig selv.

Dansk Folkeparti kan ikke støtte beslutningsforslaget. Forslagsstillerne ønsker at ligestille starthjælpsmodtagere under 25 år, der har psykiske lidelser, med unge, udeboende kontanthjælpsmodtagere under 25 år med psykiske lidelser. Det er ikke Dansk Folkepartis opfattelse, at det skal være økonomisk fordelagtigt at komme til Danmark. Med starthjælpen er det fastsat, at man skal gøre sig fortjent til ydelser fra det danske sociale system. Det betyder, at man skal have været i Danmark i 7 af de seneste 8 år for at få ret til kontanthjælp. I den periode skal der gøres, hvad der er muligt, for at få dem, der er på starthjælp, i beskæftigelse. Det betyder også, at de selv skal gøre en indsats for at omstille sig til det danske arbejdsmarked. Målet er at få et arbejde og ikke at få kontanthjælp.

Man skal samtidig huske på, at det ikke kun er starthjælp, de kan få. Der ydes også f.eks. boligstøtte, børnefamilieydelse, friplads i daginstitutioner, hjælp i særlige tilfælde til enkeltudgifter og sygebehandling samt særlig støtte til høje boligudgifter og stor forsørgerbyrde. Vi skal samtidig huske på, at starthjælp får modtageren til i højere grad at blive selvforsørgende. Hvis der startes med at give højere sociale ydelser, vil tilskyndelsen til at finde et arbejde forsvinde, hvilket ikke er hensigtsmæssigt.

Unge under 25 skal i videst mulig udstrækning hjælpes i gang med en uddannelse eller i gang med et arbejde. Starthjælpen gælder for alle, uanset hvor de kommer fra – USA, Sydamerika, Kina, Irak, Australien, eller hvor de nu kommer fra. Hvis folk kommer til Danmark eller danskere, der ikke har været i Danmark i 7 af de seneste 8 år, flytter hjem til Danmark og ikke har et arbejde, så ryger de på starthjælp. Så der er ikke nogen diskrimination i det her. Men som sagt kan Dansk Folkeparti ikke støtte forslaget.

Kl. 13:03

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er en enkelt kort bemærkning til ordføreren fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:03

Morten Østergaard (RV):

Først et lidt opklarende spørgsmål til hr. Bent Bøgsted: Kan hr. Bent Bøgsted bekræfte, at spørgsmålet om diskrimination af starthjælpsmodtagere og unge psykisk syge også blev rejst under førstebehandlingen af L 91? Jeg har læst mig frem til, at der bl.a. var en ordveksling mellem hr. Thomas Adelskov og hr. Bent Bøgsted om netop den problemstilling – blot for historiskrivningens skyld, så det ikke skal fremstå, som om oppositionen ikke allerede dengang var opmærksom på det her problem.

Et andet spørgsmål er: Jeg går ud fra, at hr. Bent Bøgsted i modsætning til Venstre stadig væk mener, at det er en god idé, at der er et tillæg for unge psykisk syge på kontanthjælp. Og hvis det kan bekræftes, vil jeg bare spørge, om argumenterne for det tillæg ikke er nøjagtig de samme som for at lave et tillæg til folk på starthjælp.

Kl. 13:04

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 13:04

Bent Bøgsted (DF):

Man skal huske på, at der er forskel på kontanthjælp og starthjælp. Kontanthjælp er noget, man oparbejder rettigheden til, når man er i Danmark, lige så vel som alle andre sociale ydelser. Starthjælp er noget, man får, når man kommer til Danmark og ikke har været her længe nok til at opnå rettigheder til andre sociale ydelser. Det er der, forskellen ligger.

Dansk Folkeparti mener, at man stadig væk skal huske på i relation til det, vi lavede i L 91 vedrørende kontanthjælp, hvor vi gav unge psykisk syge under 25 år, der var udeboende, ret til at få en højere ydelse, at starthjælp er noget, man får, når man kommer til Danmark og skal have hjælp til at komme ud på arbejdsmarkedet. Kontanthjælp er noget, man har optjent rettigheden til, og det er, uanset om man hedder Anders eller Ahmet eller Allan, eller hvad man nu hedder. Alle har ret til den samme ydelse, når man får ret til kontanthjælp.

Kl. 13:05

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:05

Morten Østergaard (RV):

Jeg fik ikke lige den der bekræftelse af, at vi rent faktisk havde diskussionen også under førstebehandlingen af L 91. Men da vore partier i fællesskab lavede beslutningsforslaget om tillægget til kontanthjælp – til den lave ydelse – for unge psykisk syge, var argumenterne jo lidt nogle andre, end at man havde optjent ret til det. Da var argumenterne jo, at det var af hensyn til de unges behandlingsforløb, og at det kunne forebygges, at den unges psykiske lidelser udviklede sig til en mere permanent tilstand.

Så vil jeg bare sige: Jeg går ud fra, at Dansk Folkeparti ikke ønsker for de der 32 unge psykisk syge på starthjælp, det drejer sig om, at deres lidelser skal udvikle sig til en permanent tilstand.

Kl. 13:06

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 13:06

Bent Bøgsted (DF):

Nu skal jeg først sige, at jeg ikke ved, hvor mange af de her 32 med psykiske lidelser, der er udeboende; det er jeg ikke klar over og har ikke nogen tal på, så det kan jeg ikke tage stilling til. For det gælder kun for udeboende kontanthjælpsmodtagere, der fik den høje ydelse; det gælder ikke for dem, der bor hjemme. Så jeg har ikke mulighed for at tage stilling til, hvor mange det drejer sig om i dette tilfælde.

Vedrørende diskussion: Jo, der var en diskussion, for betingelsen for, at Dansk Folkeparti gik med til det, var, at det kan drejede sig om dem, der var på kontanthjælp, og i det tilfælde var der ikke nogen, der talte om diskrimination. Det fremgik også dengang, at det gælder, uanset hvad man hedder og hvor man kommer fra. Hvis man har optjent retten til kontanthjælp og har skizofreni eller borderline, som det har drejet sig om, kan man få den højere ydelse, og det er uanset, hvor man kommer fra, bare man har været så lang tid i Danmark, at man har optjent retten til det. Så der er ikke nogen diskrimination i den forbindelse.

Vedrørende argumenter for det: Jeg kan ikke huske mine ordførertaler nøjagtigt tilbage til den tid. Når man laver en ordførertale, er det ikke altid, man får det hele med og bruger de samme argumenter for, hvorfor det nu er sådan. Men kontanthjælp er nu engang noget, man optjener ret til.

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste, der har bedt om kort bemærkning, er fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 13:08

Özlem Sara Cekic (SF):

Nu kender jeg jo godt Dansk Folkepartis holdning til udlændinge. Jeg synes, det kunne være rigtig interessant lige at høre, om grunden til, at Dansk Folkeparti i sin tid har lavet den her afgrænsning, kunne tænkes at have noget at gøre med, at dem, der er på starthjælp, er udlændinge – selv om nogle af dem er skizofrene og faktisk kunne få gavn af at få den her håndsækning ligesom vores danske borgere. Kunne det tænkes, at det var det, der var grunden til, at Dansk Folkeparti ikke ville give dem den håndsækning?

Kl. 13:08

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 13:08

Bent Bøgsted (DF):

Nej, det var det ikke. For kontanthjælpsmodtagere – dem, der har været her i Danmark i så lang tid, at de har ret til kontanthjælp – med de psykiske problemer, som har været nævnt her, skizofreni eller borderline, og som er under 25 år og udeboende, kan få den højere ydelse, uanset hvor de kommer fra. Det gælder, uanset om man kommer fra Danmark eller fra Irak; hvis man har fået opholdstilladelse i Danmark og har optjent ret til kontanthjælp, kan man få den højere ydelse, selv om man er under 25, så der er ikke tale om nogen diskrimination. Det er simpelt hen, fordi vi siger, at starthjælp er noget, man får, når man kommer hertil; kontanthjælp er noget, man optjener rettiligheden til.

Kl. 13:08

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Özlem Sara Cekic for anden og sidste gang.

Kl. 13:09

Özlem Sara Cekic (SF):

Bare jeg kunne tro ordføreren, men det er så en anden diskussion.

Jeg kunne rigtig godt tænke mig at høre ordføreren: To mennesker, som begge har skizofreni, er indlagt på den samme afdeling og får samme behandling, går til samme terapi og har samme alder. Den ene hedder Anders, den anden hedder Ahmet. Anders kan godt få hjælp, hvis han er under 25 år, med den her lovgivning, men det kan Ahmet ikke. Hvad er den logiske forklaring? Jeg har også spurgt de andre, men

jeg kan simpelt hen ikke få forklaringen. Det kunne bare være interessant at høre, og det kunne godt være, Dansk Folkeparti ligesom havde forklaringen. Hvad er den logiske forklaring på, at Ahmet, som har den samme diagnose, får den samme behandling, er indlagt på samme afdeling, har den samme alder, skal piskes til at blive rask og ikke kan benytte sig af den her lovgivning? Hverken Anders eller Ahmet, vil jeg lige skynde mig at sige, har intentioner om at blive førtidspensionister; de vil begge to enormt gerne på arbejde, men de vil bare rigtig gerne have hjælp til det. Må jeg ikke lige høre, hvad den logiske forklaring er?

Kl. 13:10

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 13:10

Bent Bøgsted (DF):

Jamen der er ikke forskel. Hvis Anders og Ahmet har de samme lidelser, de er under 25 år, de er udeboende, de har ret til at få kontanthjælp, er der ingen forskel. De har ret til at få den samme ydelse. Der er ingen forskel – ingen forskel. Forskellen ligger i, hvis det er en på starthjælp, der ikke har optjent ret til at få kontanthjælp. De, der er på starthjælp, uanset om man hedder Anders eller Ahmet, kan ikke få den ekstra høje ydelse, hvis ikke man har optjent retten til kontanthjælp, og det gør man først efter 7 år af de seneste 8 år, man er i Danmark. Så der er ingen forskel.

Kl. 13:11

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er et par korte bemærkninger mere. Den første er fra fru Line Barfod.

Kl. 13:11

Line Barfod (EL):

Nu er det jo Dansk Folkeparti selv, der har været med til at indføre det her med optjeningsret, og som mener, at man ikke skal have de samme muligheder for at få hjælp, hvis man f.eks. bliver syg. Men det lyder lidt, når man hører ordføreren, som om han er bange for, at psykisk syge fra hele verden vil komme rejsende til Danmark for at få den her ufatteligt høje hjælp, som jeg kan forstå at ordføreren mener der vil være tale om. Hvis det nu er en, der er kommet hertil for at arbejde, for at yde en indsats, og som virkelig var i gang med det, men som så pludselig bliver ramt af sygdom – det kan jo ske, man kan blive ramt af psykisk sygdom, nøjagtig ligesom man kan blive ramt af fysisk sygdom – og derfor mister sit arbejde og altså er syg, mener ordføreren så,

at vi bedst får ham hurtigt rask igen og dermed tilbage på arbejdsmarkedet, ved at han ikke har penge til at betale sin husleje, ikke har penge til at købe ordentlig mad, eller ved at han har penge til at betale sin husleje, har penge til at få ordentlig mad og derfor kan koncentrere sig om at blive rask og komme tilbage i arbejde hurtigst muligt?

Kl. 13:12

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 13:12

Bent Bøgsted (DF):

Nu nævner fru Line Barfod eksemplet med, at det er en, der er kommet til Danmark for at arbejde. Jeg går ud fra, at hvis det er en, der er kommet til Danmark for at arbejde, så rejser vedkommende jo nok hjem igen, hvis man mister sit arbejde.

Kl. 13:12

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Line Barfod for anden og sidste korte bemærkning.

Kl. 13:12

Line Barfod (EL):

Det kan jo være, at man har stiftet familie i Danmark, eller der kan være andre forhold, der gør, at man ønsker at blive her. Det kan også være, at man er så syg, at man slet ikke kan overskue at træffe så store beslutninger, som det er, at man skal til at flytte igen. Man kan jo have etableret sig her i landet. Som ordføreren selv bliver ved med at påpege, er det jo 7 år, man skal have været her i landet, før man kommer ud af starthjælpen. Så jeg vil gerne høre ordføreren svare på mit spørgsmål: Tror ordføreren, at man nemmest bliver rask, og at det er bedst for at blive rask, at man har sikkerhed for, at man kan betale sin husleje, at man har penge til at købe noget mad for, så man får mad tre gange om dagen og der er lidt frugt og grønt også, eller tror ordføreren, at det er bedst for ens sygdom, at man går rundt i en konstant uvished og usikkerhed med hensyn til, om man har et sted at bo, hvor man skal få penge fra til at købe mad sidst på måneden osv.?

Kl. 13:13

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 13:13

Bent Bøgsted (DF):

Nu er det sådan, at hvis man bliver syg, har man selvfølgelig ret til behandling lige så vel som alle andre i Danmark. Danmark er indrettet som et

socialt ansvarligt land for folk, der bliver syge i Danmark, og så har man ret til at få behandling. I det første spørgsmål nævnte fru Line Barfod, at det var en, der kom til Danmark for at arbejde, der blev ikke snakket om en, der var på starthjælp, men jeg kan jo så forstå, at det var det, fru Line Barfod mente, men man er nok ikke på starthjælp, hvis man har haft et arbejde. Så er man jo ikke startet på starthjælp, hvis man har fået et arbejde. I den forbindelse vil jeg sige, at er man på starthjælp, har man ret til ekstra høje ydelser til bolig sikring, boligstøtte, man har ret til at få betalt udgifterne ved ekstra høje enkeltudgifter. Det er det, der står i loven.

Kl. 13:14

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 13:14

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg har tænkt lidt over det, hr. Bent Bøgsted talte om, at det handler meget om kontanthjælp og starthjælp og forskellen mellem det ene og det andet. Jeg kunne godt tænke mig at fokusere en lille smule på, hvad det egentlig er for nogle mennesker, det handler om, og hvad årsagen er til, at de lige pludselig står i den her situation, og jeg vil godt have lov til at citere fra hr. Bent Bøgsteds ordførertale, for i Information fra i går står der nøjagtig det samme, som blev sagt i ordførertalen:

Det er en gruppe, der har det svært, og de har behov for meget hjælp.

Jeg kunne godt tænke mig spørge ordføreren, hvad det er, der er særligt ved dem, vi taler om, altså de 32 unge under 25 år, der gør, at de ikke har det svært og ikke har behov for meget hjælp.

Kl. 13:15

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 13:15

Bent Bøgsted (DF):

Forskellen er, som jeg hele tiden har sagt, at starthjælp er noget, man får, når man er kommet til Danmark og ikke får et arbejde med det samme, når man har fået ret til at være i Danmark, mens kontanthjælp er noget, man oparbejder ret til og skal være et stykke tid i Danmark for at få, nemlig 7 ud af de seneste 8 år, uanset hvor man kommer fra. Hvis en dansker har været 8 år i udlandet og vender tilbage til Danmark, er den pågældende omfattet af de samme regler, så der er ikke nogen diskrimination i det. Alle er lige stillede og er omfattet af de samme regler.

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke flere korte bemærkninger til ordføreren, så jeg siger tak, og den næste ordfører i rækken er fru Özlem Sara Cekic fra SF.

(Ordfører)

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg havde forberedt en tale til i dag, men jeg tror, at jeg kommer til at holde den for fuldstændig døde øren.

Vi står i den situation, at Danmark har givet 30 mia. kr. i skattelettelser. Danskerne har aldrig været rigere, end de er i dag. Vi har penge, vi har råd, men desværre står vi simpelt hen her i Folketingssalen og mangler dialog. Det her drejer sig udelukkende om nogle mennesker, som har psykiatriske lidelser, og det er ikke bare, fordi de går rundt og tæller deres skridt igen og igen – at de har tvangstanker eller tvangshandlinger – det er de tungeste, det drejer sig om. Vi snakker om skizofrene mennesker.

I dag er det jo sådan, at lovgivningen har givet mulighed for, at man, når man er under 25 år og har en skizofrenidiagnose eller en borderline-diagnose, godt kan blive kompenseret, så man får det samme i kontanthjælp som alle andre. Det vil sige, at de her unge mennesker, som rigtig gerne vil have et arbejde og rigtig gerne vil have en uddannelse og rigtig gerne vil være en del af samfundet, kan få den ro i økonomien, der gør, at de kan koncentrere sig om deres medicin, deres behandling og deres terapi, så de kan komme ovenpå og tage fat igen. Jeg synes, det er rigtig, rigtig skønt, at der har været mulighed for, at man har kunnet give de her mennesker den håndsrekning.

Der, hvor jeg synes det hele kortslutter, er der, hvor vi står i en situation, at man har lavet sådan en lovgivning, fordi Dansk Folkeparti ikke ville stemme for, hvis de mennesker med minoritetsbaggrund også kunne benytte sig af den her gode lovgivning. Vi står nu i den situation, at vi har 32 mennesker – herregud, altså, vi snakker ikke om flere tusinde – 32 unge mennesker, som har nogle drømme, og som gerne vil det her samfund, som gerne vil have en uddannelse, gerne have arbejde. De kan ikke få den samme mulighed, men skal ikke bare kæmpe mod deres dæmoner, stemmer og alle deres vrangforestillinger, de skal også kæmpe for økonomien. De skal også stå i den situation, at de dag efter dag med deres manglende prioriteringsevne skal prioritere, om de skal købe mad, eller om de skal

Kl. 13:16

købe tandpasta, eller om de skal sidde på en café sammen med deres venner og måske have overskud til at drikke en kop kaffe.

Jeg synes, det er enormt diskriminerende, jeg synes, det er enormt beklageligt, og jeg synes simpelt hen, det er så sørgeligt, at vi i dagens rige Danmark sidder og siger, at det helt o.k., og at vi vil være det bekendt over for 32 unge mennesker, som rigtig gerne vil Danmark.

Vi står i den her meget kedelige situation, at vi ikke har flertal. Ellers havde vi nok sørget for at indføre, at det ikke kun var skizofrene, men generelt unge mennesker under 25 år med en psykiatrisk lidelse, som kunne få den her håndsrekning. Så jeg håber virkelig, at vi meget snart får skabt et andet flertal, for det her er simpelt hen ikke til at holde ud at være vidne til.

Kl. 13:20

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Jeg siger tak til ordføreren. Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Den næste i ordførerrækken er hr. Knud Kristensen fra Det Konservative Folkeparti.

Kl. 13:20

(Ordfører)

Knud Kristensen (KF):

Beslutningsforslaget omhandler ekstra ydelser til unge under 25 år på starthjælp. Jeg tror, det er noget, der vil betyde, at der gøres forskel, hvilket ministeren også netop var inde og definere.

Jeg har stor respekt for, at der skal være den ydelse og den hjælp til dem, som har det allersværest i vores samfund. Jeg tror også, vi kan blive enige om, at det danske system er det bedste system, det sikreste system overhovedet i verden. Man kunne så stille forslagsstillerne det spørgsmål, om de mener, at det hjælper på en psykisk lidelse, at der tildeles noget mere økonomi. Jeg tror ikke på det.

Vi har haft et tema i Arbejdsmarkedsudvalget om psykiske arbejdsskader. Der hørte vi nogle af indlæggene, der gik på, at hvis man har en psykisk lidelse, hvis man har et dårligt helbred, skal man forsøge at passe sit arbejde – selvfølgelig efter nogle aftaler. Der er ikke noget, der er bedre end at komme på arbejde, være sammen med arbejdskolleger og på den måde holde sig i gang på arbejdsmarkedet.

Jeg synes, vi har bygget mange systemer op inden for vores arbejdsmarked, der er med til netop at løse de mange problemer, som vi har. Vi har fleksjob, vi har skånejob, vi har revalideringsmuligheder, og det sidste, som vi netop har oplevet jobcentrene gøre, er, at de går ud og la-

ver virksomhedsaftaler, hvor matchgrupperne 3, 4 og 5 kommer ud i jobbene. Det kan også være den kategori af arbejdstagere, som vi taler om her. Og det er lykkedes. Der er nogle tilskuds-muligheder, netop for at virksomhederne kan få implementeret de her unge mennesker på arbejdsmarkedet, og det er utrolig vigtigt. Jeg tror, vi i Arbejdsmarkedsudvalget er meget enige om, at alle unge skal ud. Det er en ressource, vi har, og det skal vi arbejde konstant på. Jeg finder også, at der er et godt samarbejde i Arbejdsmarkedsudvalget i forbindelse med netop at finde frem til nogle løsninger.

Så jeg synes, det er det, vi skal sætte fokus på – et samarbejde om, at vi får et rummeligt arbejdsmarked, hvor vi netop kan have unge både over og under 25 år med psykiske lidelser.

Derfor må jeg sige, at Det Konservative Folkeparti ikke kan støtte beslutningsforslaget, men vi har stor sympati for, at de unge mennesker, uanset lidelser og sygdomme og muligheder, skal ind på arbejdsmarkedet. Det er de muligheder, vi skal bygge på i fremtiden.

Kl. 13:23

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er et par korte bemærkninger til ordføreren. Den første er fra fru Özlem Sara Cekic.

Kl. 13:23

Özlem Sara Cekic (SF):

Sympati hjælper ikke så meget, hvis man mangler penge. Sympati kan man ikke veksle i Netto.

Jeg synes virkelig ikke, at vi har en dialog, eller er det bare mig, der får sådan en følelse? Jeg er fuldstændig enig, det er rigtigt, at der skal være arbejdsprøvning, virksomhederne skal have tilskud, og vi skal gøre alt, for at de her mennesker kan komme ud på arbejdsmarkedet. Jeg er fuldstændig enig.

Rent fagligt vil jeg sige, at når det drejer sig om folk under 25 år, er langt størstedelen af dem førstegangsskizofrene, det vil sige, det er første gang, de får deres psykoser, det er første gang, de hører stemmer, det er første gang, de bliver rigtig dårlige. I gamle dage kaldte man jo de her mennesker for sindssyge, og det er jo derfor, jeg simpelt hen ikke forstår det. OPUS arbejder med de unge førstegangsskizofrene. Ekspertene på området, sygeplejerskerne og lærerne, alle sammen siger de, at når det er første gang, er alt kaotisk. Det er ikke der, man kan gå ind og motivere folk til at få et arbejde. Jeg er fuldstændig enig i, at de selvfølgelig skal motiveres til alle de her ting. Men hvordan kan det være, når alle eksperter siger det her, at ordføreren og ordførerens

parti alligevel vælger at lukke ørerne? Hvad er grunden til det?

Kl. 13:25

Den fg. formand (Pernille Frahm):
Ordføreren.

Kl. 13:25

Knud Kristensen (KF):

Jeg synes bestemt ikke, at det er et spørgsmål om, at der er nogle ordførere, der lukker ørerne. Jeg synes i virkeligheden, at der er blevet talt positivt om problemet, og at der er meget fokus på det, og jeg er helt klar på, at der findes et godt socialt system, uanset om det er første gang, eller det er tredje gang. Der er fokus på området, og jeg synes jo lige, at jeg her fra talerstolen har talt om, at matchgrupperne 3, 4 og 5 netop er de grupper, vi taler om her, og at der er skabt nogle muligheder for netop at komme ud på arbejdsmarkedet. Og når man kommer ud og får et job på arbejdsmarkedet, er det jo, at mange af de forskellige ting helt bliver neutraliseret – selvfølgelig også medicinering.

Kl. 13:26

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Özlem Sara Cekic for anden gang.

Kl. 13:26

Özlem Sara Cekic (SF):

Jeg snakkede med en sygeplejerske fra OPUS på Vesterbro, som fortalte, at hun havde en patient, og at hun rigtig gerne ville have, at vi gjorde noget ved den her regel, for han var på starthjælp. Hun sagde, at det første han gjorde, hver gang der kom en rudekuvert, var at sætte ild til den, så mange vrangforestillinger havde han.

Jeg er rigtig glad for, at ordføreren i det mindste er positiv og gerne – måske, eventuelt – lænere ude i fremtiden vil kigge på et forslag. Det drejer sig om 32 mennesker. Jeg vil bare lige høre ordføreren, om ordføreren ikke synes, at det ville være klædeligt for regeringen, eller i hvert fald ordførerens parti, og at det ville være menneskeligt, hvis vi også rakte de her 32 mennesker hånden?

Kl. 13:26

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 13:26

Knud Kristensen (KF):

Jeg er glad for, at jeg får den tilkendegivelse om, at jeg er positiv. Det er for øvrigt noget, der fylder meget i mit univers, at vi netop får unge mennesker ind på arbejdsmarkedet. Men i et folketingsarbejde er jeg også indstillet på, at vi skal træffe nogle overordnede beslutninger, hvor så

kommunerne implementerer og udfører de overordnede beslutninger. Vi skal ikke i Folketinget sidde og tale om 18 personer eller 32 personer, men vi lægger nogle regler for, hvordan og hvorledes kommunerne skal fungere. Og det tror jeg kommunerne er allerbedst til.

Kl. 13:27

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er fru Line Barfod.

Kl. 13:27

Line Barfod (EL):

Nu er det jo Folketinget, der har lavet reglerne, som forhindrer kommunerne i at agere, som kommunerne gerne vil, og som forhindrer, at kommunerne kan hjælpe de her mennesker helt konkret, så de har penge nok til at leve for. Det er jo, fordi Folketinget har lavet de her regler.

Jeg er fuldstændig enig med ordføreren i, at vi skal gøre alt, hvad vi overhovedet kan, for at unge mennesker kommer ud på arbejdsmarkedet, men vi skal have indrettet arbejdsmarkedet, så man kan være der, også hvis man har forskellige sygdomme eller andre problemer. Det er rigtig, rigtig vigtigt.

Derfor går forslaget jo heller ikke ud på, at de her unge skal have førtidspension. Forslaget går tværtimod ud på at hjælpe dem til om ikke at blive fuldstændig raske, så i hvert fald til at få ro i deres tilværelse og blive i stand til at leve med deres sygdom, så de også er i stand til at have et arbejde.

Derfor vil jeg bare høre ordføreren, om ikke han tror, at det er bedre i forhold til at få ro i tilværelsen og at kunne gøre noget ved sin sygdom, hvis man har ro omkring at betale sin husleje, og at man har råd til at købe mad.

Kl. 13:28

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Knud Kristensen (KF):

Nu er det jo meget detaljerede spørgsmål, som fru Line Barfod stiller der. Det er jo klart, at det altid er godt at have et betalingsmiddel, hvis man går på indkøb. Det er altid det, man får den største gevinst ud af. Men når fru Line Barfod siger, at kommunerne ikke gør noget ved det, kunne jeg godt tænke mig at stille fru Line Barfod det spørgsmål, om fru Line Barfod var klar over, at jobcentre rent faktisk har muligheder for at lave nogle ekstra tiltag for netop at få den her gruppe i arbejde. Det var det, som jeg lige for-

klarede for et øjeblik siden, om matchgruppe 3, 4 og 5. Det er præcis nogle af de her personer, som man taler om. Så kommunerne og jobcentrene gør et fortrinligt stykke arbejde, og de har mulighederne for netop at gennemføre de initiativer, der skal til.

Kl. 13:29

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Fru Line Barfod for anden og sidste gang.

Kl. 13:29

Line Barfod (EL):

Jeg sagde ikke et ord om, at kommunerne ikke gør noget. Det ved jeg ikke hvor ordføreren har fra. Kommunerne gør en stor indsats. Det, jeg sagde, var, at der er nogle ting, som kommunerne ikke må gøre; som ordførerens parti sammen med Venstre og Dansk Folkeparti har forbudt kommunerne at gøre. De må ikke gå ind i den situation, hvor de vurderer, at et ungt menneske er så præget af sin sygdom og står midt i så stort et kaos – og også hører det fra sundhedsvæsenet – at det ikke er muligt overhovedet at sætte ind i forhold til arbejdsmarkedet lige på det tidspunkt. Der er nødt til at gå noget tid, til vedkommende har fået det bedre. Der må kommunen ikke gå ind og hjælpe med f.eks. at betale huslejen og sørge for, at der er nogle flere penge hver måned til mad osv. Det er det, jeg spørger ordføreren om.

Jeg synes ikke, at det er særlig detaljeret, og jeg mener heller ikke, det kræver en stor sundhedsfaglig eller socialfaglig viden, bare helt almindelige menneskekundskab. Tror ordføreren ikke, at der er større sandsynlighed for, at man har ro i sit liv, og at man dermed har flere ressourcer til at få det bedre, hvis man ved, at man har råd til at betale huslejen hver måned, og hvis man ved, at man har penge til at købe mad for hele måneden?

Kl. 13:30

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:30

Knud Kristensen (KF):

Jeg kan ikke gå ind i detaljerne omkring det. Jeg kan blot sige – og det vil jeg fremhæve en gang mere – at kommunerne har den mulighed, jobcentre har den mulighed, at de netop kan anvise de unge mennesker her et job. Og når man har et job, har man også muligheder for at sikre netop de ting, som fru Line Barfod spørger om. Så det vil jeg henholde mig til.

Den fg. formand (Pernille Frahm):

Der er ikke flere ønsker om korte bemærkninger. Tak til hr. Knud Kristensen, og så er det fru Line Barfod som ordfører.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Line Barfod (EL):

Der var en gang for efterhånden en del år siden, da en komiker i Danmark sagde: Hvis arbejde er så sundt, hvorfor giver man det så ikke til de syge? I dag er vi altså kommet dertil, kan jeg forstå på ministeren og ordførerne fra Venstre, De Konservative og Dansk Folkeparti, at hvis folk er psykisk syge, skal man bare skynde sig at give dem et arbejde, for så bliver de straks raske. Hvis man virkelig har fundet en sådan mirakelkur, så synes jeg da, at man skulle skynde sig at fortælle det til psykiatere og andre og få dem til at bruge den mirakelkur – både i Danmark og i resten af verden. Jeg tror bare ikke rigtigt, det stemmer med den viden, som man ellers har.

Det er rigtig godt at få mulighed for at arbejde. Det rigtig godt at have kolleger, og det er rigtig godt at være med i et fællesskab, hvis man overhovedet har muligheden for det. Det skal vi gøre alt for.

Men der er altså nogle situationer i livet, nogle typer af sygdomme og nogle perioder af en sygdom, hvor man ikke er i stand til at arbejde. Der er nogle situationer, hvor der er så meget kaos, at man slet ikke er i stand til overhovedet at rumme, at man skal noget som helst, og derfor ikke kan have et arbejde. Jeg kan heller ikke forestille mig, at hr. Knud Kristensen som arbejds giver ville have lyst til at have et sådan menneske på sin arbejdsplads, fordi man tydeligt ville kunne se, at det menneske havde så store problemer, at der var behov for behandling og anden hjælp – behandling fra professionelle og behandling fra folk, der virkelig ved, hvad de skal gøre. Jeg mener, at vi i Danmark også må leve op til, at syge mennesker kan få den behandling, som de har behov for.

Men for at kunne tage imod behandling, og for at behandlingen har mulighed for at virke, nytter det altså ikke, at man tror, at et menneske er løst fra de fysiske behov, og tror, at et sygt menneske ikke har behov for at have et sted at bo eller ikke har brug for mad. For det har syge mennesker altså også. Syge mennesker, især psykisk syge, men også fysisk syge, har behov for ro og for grundlæggende at vide, at man har et sted at bo, og at man har penge til at købe

mad hele måneden. Det betyder altså rigtig meget. Jeg kan godt forstå, at ordføreren og ministeren snakker udenom, hver gang de bliver spurgt. Men det betyder altså noget. Og jeg synes, man skulle prøve at snakke med nogle af de mennesker, som enten selv har stået i det, eller som arbejder meget tæt med mennesker, der står i det, og prøve at høre om forskellen mellem at have mulighed for at hjælpe mennesker, for at snakke med dem og for at give dem behandling, hvis de har ro i deres liv, og hvis de får mad hver dag og helst mere end en gang om dagen – og så hvis de står midt i kaos.

Hvis man ser på nogle af de mange mennesker, der er hjemløse i dag, kan vi se, at der er mange af dem, der faktisk havde en del ressourcer, da de mistede deres hjem, men som bliver så ødelagte af at være hjemløse, at de ret hurtigt får meget, meget svært ved nogen sinde at få så stort et overskud, at de kan få sig et normalt liv igen og kan deltage på arbejdsmarkedet osv.

Derfor vil min påstand være, at man med den politik, som regeringen og Dansk Folkeparti fører, risikerer at skabe langt flere mennesker, der får det så dårligt, at de må ende på førtidspension, end hvis man fra starten behandlede folk anstændigt og gav dem den ro, der skal til, og den mulighed for at få et overskud i deres tilværelse og få ressourcer til at få et bedre liv, så de kunne komme ud og få et arbejde.

Kl. 13:35

Formanden:

Tak. Der ønskes en kort bemærkning af fru Sophie Løhde.

Kl. 13:35

Sophie Løhde (V):

Jeg synes, at Enhedslistens ordfører har en meget fantasifuld opfattelse af, hvad bl.a. Venstre mener, men jeg takker for fortolkningen; den må så stå for ordførerens egen regning.

Jeg vil blot høre, om Enhedslistens ordfører kan bekræfte, at der er flere personer på den lave introduktionsydelse end på den høje introduktionsydelse, der er blevet selvforsørgende eller kommet i uddannelse, altså at cirka halvdelen af modtagerne på lav introduktionsydelse efter ca. 5 år er blevet selvforsørgende eller modtagere af SU. For personer, der modtager den høje ydelse, er det kun ca. 40 pct. Den undersøgelse giver jo en eller anden indikation af – eller beviser – at det jo i hvert fald ikke er størrelsen af ydelsen, der altid er så afgørende. Det hænger ikke sammen med Enhedslistens ordførers tale her i dag, og derfor vil jeg bare høre, om ordføre-

ren kan anerkende den undersøgelse. Ja eller nej?

Kl. 13:35

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:36

Line Barfod (EL):

Jeg kan godt anerkende, at heldigvis langt de fleste unge mennesker er i stand til at komme i gang med en uddannelse og få SU. Det er fuldstændig korrekt, og det er der ikke noget mærkværdigt ved.

Det, vi snakker om her, er ikke alle de mange, som har ressourcerne, som ikke er syge, og som godt kan komme i gang med en uddannede. Det tror jeg så også, de ville komme ret hurtigt, uanset om man havde starthjælp og integrationsydelse eller ej. Det, jeg snakker om, er dem, der ikke er i stand til at gå i gang med en uddannelse, og dem, der ikke er i stand til at få et arbejde. Jeg mener, at vi skal have et ordentligt socialt sikkerhedsnet i Danmark. Jeg mener, at man skal sikre, at folk har penge til at kunne betale deres husleje og købe mad hele måneden.

Kl. 13:36

Formanden:

Fru Sophie Løhde for den sidste korte bemærkning.

Kl. 13:36

Sophie Løhde (V):

Ordføreren er jo nok også bekendt med, at dem, der slet ikke er i stand til at arbejde eller tage en uddannelse, har mulighed for at få tilkendt førtidspension.

Jeg vil bare spørge ordføreren for Enhedslisten, om man slet ikke mener, at det at have et arbejde rent faktisk kan have en positiv effekt med henblik på at komme sig over sin psykiske lidelse. Kan det slet ikke have nogen positiv indvirkning, at man i en periode af sin sygdom – det kan være med hjælp fra en støtteperson – kan være i arbejde, mens man måske stadig er under mediciner, for dér man kan jo også sagtens have gode perioder? Men kan det ikke være en fordel, at man har en eller anden tilknytning til arbejdsmarkedet?

Kl. 13:37

Formanden:
Ordføreren.

Kl. 13:37

Line Barfod (EL):

Nu ved jeg ikke, hvor meget Venstres ordfører kender til førtidspensionsreglerne, men for at kunne få førtidspension, skal man have en varig

situation, der forhindrer en i at kunne komme på arbejdsmarkedet. Og heldigvis er der mange af disse unge mennesker, som man ikke kan sige om, at det er varigt, at de ikke kan komme på arbejdsmarkedet. Jeg troede sådan set også, at den tidligere debat her gik ud på, at vi ikke skal parkere folk på førtidspension, men tværtimod prøve at se, om de kan få det så godt, at de kan komme på arbejdsmarkedet. Og det er netop det, jeg har snakket om, nemlig at for langt de fleste mennesker er det bedst at kunne komme ud og deltage i fællesskabet på en arbejdsplads. Og for langt de fleste vil det også kunne betyde, at de får det bedre. Men når man skal fra at være i kaos og akut sygdom, hvor man har det forfærdeligt, og til at komme ind i et arbejde, hjælper det altså, at man har ro omkring sin økonomi.

Jeg har oplevet, at adskillige af mine klienter begyndte at få et overskud og at få det bedre – og på et tidspunkt faktisk blev i stand til at få et arbejde – i det øjeblik de fik tilkendt førtidspension og dermed fik ro omkring deres økonomi, fordi de lige pludselig var sikre på, at de havde penge nok til husleje og mad.

Kl. 13:38

Formanden:

Tak til fru Line Barfod. Der er ikke flere korte bemærkninger. Næste ordfører er hr. Morten Østergaard.

Kl. 13:38

(Ordfører for forslagstillerne)

Morten Østergaard (RV):

Jeg vil gerne takke for debatten og også for den opbakning, forslaget har fået, og dermed vil jeg også starte med at give en undskyldning til SF og Enhedslisten for, at det i skyndingen ikke lykkedes os at få dem med som forslagsstillere. Vi fulgte jo ad, da sagen første gang blev rejst i forbindelse med kontanthjælpsmodtagere, og jeg skal på vegne af os og Socialdemokraterne beklage, at vi afleverede forslaget i væst uden at tjekke, om SF og Enhedslisten ville være med. Nu er vi i hvert fald enige om, at det er et forslag, som bør gennemføres.

Så vil jeg også gerne lige præcisere, hvad vi ikke diskuterer i dag. Det er jo ikke et forslag om at afskaffe starthjælpen, selv om man kunne få det indtryk, når man hører debatten. Den diskrimination, som vi taler om her, og som det i bemærkningerne henvises til at også eksperter på området har bragt på bane, går ud på, at personer med samme psykiske lidelser, altså de diagnoser, der er udvalgt, får en ydelse på et forskelligt niveau. Derfor kan man roligt gennemføre

det her forslag, uden at det på nogen måde påvirker muligheden for at opretholde starthjælpen, som jeg så i øvrigt skal præcisere at vi fra radikal side selvfølgelig er lodret imod. Men det er sådan set upåvirket af det her forslag, for starthjælpen ville jo stå uanfægtet.

Det, det ville betyde, hvis man gennemførte forslaget, var, at de 32 unge starthjælpsmodtagere, som man indtil videre har vurderet har haft en sådan diagnose inden for de sidste 8 år, så fik den samme mulighed ud fra de samme principper, som lå til grund for forøgelsen af ungeydelsen, nemlig at de ville blive bedre i stand til at klare deres behandling, og at de ikke ville flakke rundt. Og det er jo præcis derfor, at vores argumentation er fuldstændig den samme, som den var, i forbindelse med at tillægget til kontanthjælpen blev indført, nemlig at det styrker disse unge menneskers chance for at komme videre og blive behandlet og have held med behandlingen, så de kan blive klar til at indtræde på arbejdsmarkedet igen, hvis de ikke går for lud og koldt vand og har svært ved at klare dagen og vejen.

Et flertal i Folketinget var på det tidspunkt enig om, at det princip var gældende for unge psykisk syge med de her lidelser især – vi så såmænd gerne flere lidelser inkluderet, men lad det nu ligge – og derfor er det lidt ærgerligt i dag at høre hr. Bent Bøgsted sådan set svigte det princip, som han selv har været med til at knæsette, nemlig at det fremmer behandlingen af de her unge mennesker, at de ikke går for lud og koldt vand.

Så siger beskæftigelsesministeren, at vi jo selv knæsatte diskriminationen, og det må jeg sige er fuldstændig forkert. I bemærkningerne til beslutningsforslaget, der dannede grundlag for lovforslaget, er starthjælpen overhovedet ikke nævnt med et ord. Og det, som regeringen så er forpligtet til, er selvfølgelig altid at sikre, at den ikke fremlægger lovforslag, der er diskriminerende. Det er jo så det, man ikke har draget omsorg for i det her tilfælde, men det er jo regeringen, der har ansvaret for de lovforslag, den lægger frem – også når Folketinget har pålagt regeringen at lægge dem frem. Man kunne have skrevet, at man var nødt til at inkludere start-hjælpsmodtagere, fordi der ellers ville være tale om diskrimination, og så ville der have været flertal for det, for Venstre og De Konservative

stemte jo for L 91. Derfor kan man ikke sådan tørre det af på oppositionen eller de partier, der støttede det oprindelige beslutningsforslag for tre samlinger siden.

Venstres ordfører siger, at nu skal vi løse sociale problemer. Altså, det, vi snakker om her, er jo sundhedsmæssige problemer – det er folk, der har diagnoser fra sundhedsvæsenet. Nu ved jeg godt, at man i denne regering i mange andre sammenhænge, f.eks. når det kommer til indfødsret osv., skøjter hen over lægefaglige vurderinger og ligesom tilsidesætter dem, men i forbindelse med lovforslaget var man jo – også fra Venstres ordførers side – enige om, at der her var en reel problemstilling, og at der er en mening med at sige, at det er vigtigt, at unge mennesker med de her lidelser står på et sikkert økonomisk fundament, fordi det fremmer deres behandling. Derfor kan man ikke sige, at det her er et forsøg på at drive socialpolitik med en check – det er sådan set sundhedspolitik, det er et forsøg på at sørge for, at de her mennesker kommer ud af deres lidelser og indtræder som aktive på arbejdsmarkedet.

Derfor må jeg sige, at jeg synes, at Venstres kurs har været stærkt slingrende, al den stund at man jo altså varmt talte for det lovforslag, der indførte tillægget til ungeydelsen, fordi man var klar over, at det drejede sig om nogle unge mennesker, der stod i en særlig situation, og at man var påvirket af, at der havde været foretræde både af de unge selv, af pårørende og eksperter, der sagde, at det ville være fremmede for deres helbredelse, hvis der blev indført et sådant tillæg. Men i dag vælger man en anden argumentation og siger, at de, der går for en endnu lavere ydelse, nemlig starthjælp, ikke ville have samme nytte af et sikkert, økonomisk fundament.

Det hænger ikke sammen, og jeg ved ikke, om man kan sige, at det er overraskende – det var i hvert fald forventeligt – men logikken er helt fraværende, og det er begrædeligt, at regeringen fastholder at lægge endnu et stykke diskrimination til sin i forvejen lettere diskriminerende arbejdsmarkedspolitik, i hvert fald når diskussionen kommer til starthjælp.

Kl. 13:44

Formanden:

Der er ikke ønske om korte bemærkninger. Tak til hr. Morten Østergaard.

Hermed er forhandlingen afsluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Arbejdsmarkedsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr.

B 135:

Forslag til folketingsbeslutning om bekæmpelse af social dumping.

Af Line Barfod (EL) m.fl.
(Fremsættelse 29.04.2008).

Kl. 13:44

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet, og den første, der får ordet, er beskæftigelsesministeren.

Kl. 13:45

Beskæftigelsesministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Inden jeg kommer ind på temaet for beslutningsforslaget – social dumping – vil jeg gerne sætte sagen lidt i perspektiv. Den diskussion er jo især affødt af EU-udvidelsen og åbningen af det danske arbejdsmarked for østeuropæiske arbejdstagere.

Der var i sin tid mange bekymringer om, hvad EU-udvidelsen ville indebære. Med østaf-talen fandt vi en løsning, hvor vi på den ene side åbnede det danske arbejdsmarked og på den anden side krævede, at østeuropæiske arbejdstagere skulle arbejde på danske løn- og ansættelsesvilkår.

Siden har vi kunnet konstatere, at åbningen af arbejdsmarkedet ikke har ført til ubalancer. Tværtimod har tilgangen af arbejdskraft været med til at afhjælpe flaskehalsproblemer, og vi har derfor med løbende justeringer af østaf-talen gradvis lempet betingelserne for at få opholds- og arbejdstilladelser. Dermed har vi også gradvis udfaset de særlige overgangsregler, som jo forventes helt at ophøre om godt et års tid, pr. 1. maj 2009.

For 1 måned siden – den 1. maj – gjorde vi det muligt for overenskomstdækkede virksomheder at ansætte østarbejdere uden de hidtil gældende krav om opholds- og arbejdstilladelse. Denne lil-

le 1. maj-revolution er næsten gået ubemærket hen, og den står i skærende kontrast til den oprindelige bekymring for østudvidelsen.

Overordnet set må man derfor konstatere, at EU-udvidelsen og østaf-talen har været en succes. Danske virksomheder har fået en meget værdifuld mulighed for at besætte ledige stillinger med østeuropæisk arbejdskraft. Det har været afgørende for at kunne fastholde ordretlilgan-ge og økonomisk vækst i en situation med alvorlig mangel på arbejdskraft. Samtidig har vi med østaf-talen sendt et vigtigt politisk signal om, at arbejde i Danmark skal foregå på danske vilkår.

Regeringen negligerer ikke de problemer, der også kan være forbundet med at åbne arbejdsmarkedet, og jeg skal straks komme ind på dette. Men jeg synes, det er vigtigt hele tiden at nuancere debatten, så den ikke får slagside og kun fokuserer på de negative historier.

Det siger jeg også, fordi den evige fokus på negative historier risikerer at have en stigmatiserende effekt, også på det store antal østarbejdere, der arbejder under ordnede forhold. Det er vigtigt at fastholde i en tid, hvor det er vigtigt at kunne tiltrække og fastholde udenlandsk arbejdskraft.

Når man taler om østudvidelsen og i den forbindelse om social dumping, er det vigtigt at skelne mellem på den ene side de individuelle arbejdstagere, der kommer herop på egen hånd og bliver ansat hos en herværende arbejdsgiver, og på den anden side de udstationerede arbejdstagere, der er ansat af en østeuropæisk virksomhed, som leverer en tjenesteydelse i Danmark.

De individuelle arbejdstagere er omfattet af overgangsreglerne, mens der siden udvidelsen har været fri adgang for tjenesteydelser og dermed udstationerede arbejdstagere.

For så vidt angår de individuelle arbejdstagere, fastslår østaf-talen, at arbejdstagere fra de østeuropæiske lande, der ansættes hos en herværende arbejdsgiver, skal ansættes på overenskomstmæssige vilkår eller på anden måde sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår.

Forskningscenter for Arbejdsmarkeds- og Organisationsstudier, FAOS, har som led i østaf-talen udarbejdet en rapport om udfordringer til det danske arbejdsmarked i lyset af EU-udvidelsen. Rapporten dokumenterer, at langt hovedparten af arbejdstagerne fra østeuropæiske lande arbejder i ansættelsesforhold, der er dækket af en kollektiv overenskomst. I 2007 var 80 pct. af de østeuropæiske arbejdstagere således ansat i overenskomstdækket arbejde.